

Dosáhněte nulové mysli a používejte ji

ZENOVÝ MISTR SEUNG SAHN

Zenový mistr Seung Sahn přednesl tuto kong-anovou řeč 12. května 1978, krátce po návratu ze své první návštěvy Evropy.

Nuda je velice důležité slovo. Když dosáhnete nudy, všechno je nudné. Pak tu není žádná touha, žádný hněv, žádná lhostejnost. Touha je nuda, hněv je nuda, lhostejnost je nuda, všechno je nuda. Pak dosáhnete osvícení. Takže nuda je velmi důležitá. Všechny věci jsou si rovny. Ale lidé nemají rádi nudu. Něco chtějí, a nuda není zajímavá. Je jako čistá voda. Čistá voda nemá žádnou chuť. Ale žádná chuť je skvělá chuť. Každý má rád zmrzlinu, ale není možné, abychom ji jedli celý den. Avšak když máte žízeň, čistá voda je úžasná kdykoli. Lepší než med, lepší než zmrzlina, lepší než cokoli jiného. Taková je pravda.

Žádný význam v zenu znamená velký význam, a velký význam není žádný význam. Tomu říkáme nulová mysl. Zeptám se lidí kolem: "Je nula číslo?" Jednou jsem se takhle zeptal v Londýně, a kdosi odpověděl: "Ano, je to číslo."

Tak jsem řekl: „Dobrá, když říkáš, že nula je číslo, můžeš udělat cokoli. Podívej: $9 \times 0 = 0$. Pak $9 = 0 / 0$, ok? Když tedy říkáš, že to je číslo, pak $0 / 0 = 1$, a $9 = 1$.

Pak on řekl: „Ah, nula není číslo, to nejde. $0 / 0 = 1$ není možné.“

O.k., i nemožné je v pořádku. Pak $9 \times 0 = 0$. To znamená $9 = 0 / 0$. $10\ 000 \times 0 = 0$. Takže $10\ 000 = 0 / 0$. To znamená, že $0 / 0 = 10\ 000$ a $0 / 0 = 9$. Čili $9 = 10\ 000$.

„Nulová mysl může všechno. Řekneš-li, že nula je číslo, je to v pořádku. Řekneš-li, že to není číslo, je to také v pořádku. Na tom nezáleží. Nula je vše, vše je nula. To je zenová matematika, ano? Takže nulová mysl je velmi zajímavá. Budete-li udržovat nulovou mysl, pak dokážete cokoli.“

Potom se někdo zeptal: „Soen Sa Nim, mluvil jste o dětské mysli jako o Buddhově mysli, která je velmi prostá, před pamětí. Před pamětí všechny dětské mysli jsou správné mysli, Buddhovy mysli, mysli osvícení. Je to tak správné? Čas spánku, spím. Čas na jídlo, jím. Ale dítě myslí pouze samo na sebe. Je to ta správná Buddhova mysl?“

Řekl jsem: „Před pamětí je dětská mysl ne-Buddhova, ne-božská. Jednou se kdosi zeptal zenového mistra Ma Jo: „Co je Buddha?“ – „Mysl je Buddha, Buddha je mysl.“ Další den se někdo zeptal: „Co je Buddha?“ – „Žádná mysl, žádný Buddha.“ Správná Buddhova mysl je žádný Buddha, žádná mysl. Takže dětská mysl je správná Buddhova mysl.“

„Liší se nějak Buddhova mysl a dětská mysl?“

„Dětská mysl není vůbec nic, Je to nulová mysl. Je jako čisté zrcadlo. Přejde červená, je červené, přijde bílá, je bílé. Pouhý odraz akce: Když má dítě hlad, jí. Když je unavené, jen spí.

Mysl osvícení znamená používání této dětské mysli. Dítě si udržuje jen Buddhovu mysl. Používáte-li takovou mysl, je to mysl bódhisattvy. Takže dětská mysl je správná Buddhova mysl. Mysl bódhisattvy správně používá Buddhovu mysl. Jak to dělá? Dítě má mysl dostatku – jen jí. Ale když má velký hlad někdo jiný, dítě to nechápe. Máte-li mysl bódhisattvy, pak objeví-li se hladový člověk, dáte mu jídlo. Když se objeví žízniví lidé, dáte jim pít. Udržování Buddhovy mysli se od jejího používání liší. Udržování Buddhovy mysli je správná Buddhova mysl. Používání Buddhovy mysli je mysl Velké Bódhisattvy.

„Mysl Velké Bódhisattvy udržuje Velký slib. Co je Velký slib? To je přímá mysl nevím. Jen jdi přímo – nekontroluj mě, nekontroluj mé pocity, nekontroluj nic – jen vše zrcadli a pomáhej ostatním. Tento Velký slib je nekonečný, protože prostor a čas jsou neomezené, stejně jako počet bytostí. Bezpočet bytostí znamená neomezené utrpení, takže můj slib je neomezený slib. Jmenuje se Velký slib. Jmenuje se „stále přímo“ – nevím – zkoušet, zkoušet, zkoušet. A tak doufám, že přijmete tento Velký slib, dosáhnete nulové mysli, dosáhnete osvícení, a zachráníte všechny bytosti od utrpení.

– Přeložila Lucie Hanigerová